

MAANTEEAMET

Alari Arro

28.01.16 nr 23-1/15-00058/068

XXX@XXXX.XX

Otsus ülevaataja atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamiseks

RESOLUTSIOON

- 1. Peatada Alari Arro atesteerimistunnistuse nr 15138 kehtivus kuni selle kehtivuse lõpuni, s.o 31.03.2018.**
- 2. Käesolev otsus jõustub elektroonilisest kättetoimetamisest.**

Otsuse vaidlustamise kord

Käesoleva otsuse peale on 30 päeva jooksul võimalik esitada vaie Maanteeametisse (Pärnu mnt 463a, Tallinn 10916, info@mnt.ee) haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebus Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Otsuse põhjendused

Faktilised asjaolud

- Maanteeamet on alustanud haldusmenetlust liiklusseaduse § 75 lg 2 alusel ja juhindudes haldusmenetluse seaduse § 35 lõige 1 punktist 3, tehnonõuetele vastavuse kontrollija (edaspidi ülevaataja) Alari Arro (isikukood 36710114215), tehnonõuetele vastavuse kontrolli (edaspidi ülevaatus) läbiviimise kvaliteedi üle. Järelevalvemenetlus viiakse läbi Maanteeameti tehnosakonnas, Sepa 23, Tartu, alates 16.11.2015.a.
- Vastavalt liiklusseaduse § 75 lg 4 p 2 on Maanteeameti järelevalveametniku pädevuses nõuda ülevaatus läbiviimiseks õigust omavalt isikult vajalike dokumentide, andmete ja muude materjalide ning selgituste esitamist.
- Järelevalvemenetluse läbiviimise ajendiks on Maanteeametile 16.11.2015.a. Politsei- ja Piirivalveametilt saanud teave (Maanteeameti dokumendi registris registreerimisnumbriga 15-00037/679) ülevaataja Alari Arro poolt mootorsõiduki ja selle haagise ülevaatus reguleerivate õigusaktide rikkumise kohta (edaspidi Politsei teave).
- Politsei teave kohaselt teostas Alari Arro sõidukile BMW XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX (edaspidi XXX). 29.08.2015. a Tehnilise

Ülevaatuse OÜ-le kuuluvas tehnonõuetele vastavuse kontrollpunktis (edaspidi ülevaatuspunkt) ajavahemikul XX:XX-XX:XX korralise ülevaatuse, mille käigus vormistati kontrollkaart nr XXXXXX. Vastavalt kontrollkaardile nr XXXXXX tegi Alari Arro otsuse esitada sõiduk korduvülevaatusse. 07.10.2015. a ajavahemikul XX:XX-XX:XX teostas Alari Arro nimetatud sõidukile korduvülevaatus, mille käigus vormistati kontrollkaart nr XXXXXX, otsusega „tehniliselt korras“. XX:XX, registreerimisnumbriga XXXXXX, korduvülevaatusel 07.10.2015. a kell XXXXXX sisestas Alari Arro liiklusregistri sõidukite andmebaasi (edaspidi ARIS2) teadlikult sõidukilt XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, saadud heitgaaside kontrolli mõõtetulemused. Nimetatud rikkumine on leidnud tõendamist Politsei- ja Piirivalveameti poolt läbiviidavas kriminaalmenetluses kogutud tõenditega.

5. Politsei teabe kohaselt teostas Alari Arro 29.10.2015. a kell XX:XX haagisele XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX (edaspidi XXX), korralise ülevaatuse, mille käigus vormistati kontrollkaart nr XXXXXX otsusega tehniliselt korras. Nimetatud haagist ei esitatud ülevaatusseks 29.10.2015. a füüsiliselt Tehnilise Ülevaatuse OÜ-le kuuluvasse ülevaatuspunkti. Nimetatud rikkumine on leidnud tõendamist Politsei- ja Piirivalveameti poolt läbiviidavas kriminaalmenetluses kogutud tõenditega.
6. 01.12.2015. a saatis Maanteeamet Alari Arro'le järelepärimise tema poolt 07.10.2015. a sõidukile XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, teostatud korduvülevaatuses töömahu osas, kus sõidukit realselt ei kontrollitud.
7. 08.12.06.2015. a saabus e-kirjana Alari Arro'lt selgitustega vastuskiri (Maanteeameti dokumendiregistris registreerimisnumbriga 15-00058/062) järelepärimisele. Selgituste kohaselt ei läbinud sõiduk XXX tõepoolest 29.08.2015. a korralist ülevaatus. 29.08.2015. a tulid heitgaasid välja kuumutamise, aga mootor tahtis üle kuumeneda. Järgmine kord esitati sõiduk XXX 07.10.2015. a korduvülevaatusse. Tolleks hetkeks oli ülevaatuses möödunud üle ühe kuu ja sõidukile tuli teha korraline ülevaatus. 07.10.2015. a tegi Alari Arro korralise ülevaatus ajal sõidukile XXX pidurite testi, ega kasutanud pidurite testi mõõtetulemuste saamiseks teist sõidukit nagu väitis Politsei- ja Piirivalveamet. Alari Arro proovis ka heitgaase mõõta, aga nähes, et need on korrast ära ja teades, et mootor kuumeneb üle ei hakanud ta enam mootorit kuumutama ning tegi heitgaaside testi teise sõidukiga. Teise sõiduki heitgaasi testi tulemused kanti ARIS2-te XXX heitgaasi testi mõõtetulemusteks. Haagise XXX 29.10.2015. a ülevaatuses teostamise osas asjaolud ei meenu.
8. 10.12.2015.a toimus Maanteeameti sõidukite tehnoulevaatus kvaliteedi kontrolli komisjoni (edaspidi komisjon) koosolek, mille käigus vormistati protokoll nr 15-00058/063. Vastav komisjon on moodustatud Maanteeameti peadirektori 26.08.2015. a käskkirjaga nr 219 ning selle eesmärgiks on tehnonõuetele vastavuse kontrolli kvaliteedile hinnangu andmine ja ettepanekute tegemine rakendatavate meetmete osas. Komisjoni koosolekule oli kutsutud ka Alari Arro, et anda tema teostatud ülevaatuses asjaolude kohta oma arvamus, selgitused ja vastuväited. Komisjonile antud selgituste kohaselt olid sõiduki XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, heitgaasid 29.08.2015. a korras, aga 07.10.2015. a tuli teha uued kontrollid, sest viimasest kontrollist oli möödunud rohkem kui 30 päeva. 07.10.2015. a ei olnud heitgaasid korras ning heitgaasi mõõtetulemused võeti kolleegi, XXXXXX, sõidukilt XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, piduritest tehti õige sõidukiga. Otsus oli „tehniliselt korras“. Ta nõustus, et otsus oli vale, kuid oli tuttava suhtes vastutulelik. XXXXXX ei teadnud, et tema sõidukit sellisel moel kasutati. Haagise XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, kohta ei mäleta midagi. Haagiseid kanalile ei viida, kui autole samal ajal ülevaatus ei teostata. Kui esitatakse auto ja haagis koos ülevaatusse siis võetakse vahel haagis tagant ära, vahel mitte.

9. 10.12.2015.a. toimunud komisjoni koosoleku protokoll kohaselt teeb komisjon Maanteeameti peadirektorile ettepaneku peatada Alari Arro ülevaataja tunnistuse kehtivus kolmeks (3) aastaks.

Õiguslikud põhjendused

10. Liiklusseaduse § 73 lg 3 näeb ette, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele.
11. Vastavalt liiklusseaduse § 73 lg 6 korraldab mootorsõiduki ja selle haagise ülevaastust ning samuti kontrollib selle nõuetekohast läbiviimist ja kvaliteeti Maanteeamet.
12. Liiklusseaduse § 73 lg 12 kohaselt kehtestab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja korra majandus- ja kommunikatsiooniminister määrusega.
13. Majandus- ja kommunikatsiooniministri 18.07.2011. a määrusega nr 77 „Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord“ (edaspidi määrus) on kehtestatud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tingimused ja kord, sealhulgas varustuse kontrollimise tingimused ja kord, tehnonõuetele vastavuse kontrollimise liigid, tehnonõuetele vastavuse kontrollimise tähtajad, tehnonõuetele vastavuse kontrollist vabastatud sõidukite loetelu, tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel esitatavate dokumentide loetelu ja nõuded tehnonõuetele vastavuse kontrolli kohta.
14. Määruse § 3 lg 3 sätestab, et sõidukite korralist, korduv- ja erakorralist ülevaastust teostatakse ülevaatuspunktis.
15. Määruse § 8 lg 1 sätestab korralisel ülevaatusel kohustuslikule kontrollimisele kuuluvad osad, seadmed, sõlmed ja varustuse.
16. Määruse § 9 lg 1 kohustab sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused ülevaatajal kandma kontrollkaardile. Ülevaataja peab avastatud rikke või puuduse tõsidust hindama vastavalt määruse lisas 4 toodud nõuetele.
17. Määruse § 9 lg 2 kohustab ülevaatajal kontrollkaardile märkima seadmetega kontrollitud pidurite ja heitmete mõõtmistulemused, mootorsõiduki odomeetri näidu ning määruse §-s 10 nimetatud otsuse.
18. Määruse § 10 lg 1 punkt 3 alusel tuleb teha ülevaatusel otsus „*esitada korduvülevaatus*“, kui sõidukil on viis või enam väheohtlikku riket või puudust ehk kasvõi üks ohtlik rike või puudus.
19. Liiklusseaduse § 74 lg 5 alusel peab mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollija olema atesteeritud. Atesteerimist korraldab ja atesteerimistunnistuse väljastab Maanteeamet.
20. Maanteeamet on väljastanud 01.04.2015. a Alari Arro´le liiklusseaduse §74 lg 5 kohase atesteerimistunnistuse numbriga 15138 ja kehtivusega kuni 31.03.2018.
21. Liiklusseaduse § 74 lg 8 alusel võib Maanteeamet peatada atesteerimistunnistuse kehtivuse kuni selle kehtivuse lõpuni ning keelduda uue atesteerimistunnistuse väljastamisest kolme aasta jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest, kui tunnistuse omaja on rikkunud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivaid õigusakte.

22. 07.10.2015. a teostas Alari Arro korduvülevaatuse sõidukile XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX. Sõiduki korduvülevaatuse käigus tehtud heitgaaside mõõtmisel selgus, et sõiduki XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, heitgaaside mõõtetulemused ei vastanud majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse 42 lisa 1 kood 708 toodud nõuetele. Alari Arro palve peale teostas kolleeg XXXXXX heitgaasi testi talle endale kuuluvale sõidukile Fiat XXX registreerimisnumbriga XXXXXX. Saadud mõõtetulemused, mis vastasid majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse 42 lisa 1 kood 708 toodud nõuetele, sisestas Alari Arro aga hoopis sõiduki XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX korduvülevaatuse mõõtetulemusteks. Seejärel tunnistas Alari Arro sõiduki korrasolevaks. Antud teoga on Alari Arro rikkunud määruse § 8 lg 1 toodud töömahtu, kuna 07.10.2015. a ei kontrollitud ja hinnatud sõiduki XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, heitgaaside sisaldust vastavalt ettenähtud meetodikale. Sõiduki XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, korduvülevaatuse heitgaaside mõõtmise ajal selgunud rikke kontrollkaardile kandmata jätmisega rikkus Alari Arro määruse § 9 lg 1 ja lg 2 sätestatud ülevaataja kohustust sõiduki ülevaatusel avastatud rikked või puudused kanda kontrollkaardile. Kontrollkaardile otsuse „*tehniliselt korras*” märkimisel on XXXXXX rikkunud määruse § 10 lg 1 punkti 3, kuna lisa 4 punkti 8.2.1.2 järgi tuleb majandus- ja kommunikatsiooniministri määruse 42 Lisa 1 kood 708 toodud nõuete mittetäitmise korral sõiduki tehnilist puudust hinnata ohtlikuks veaks ja määruse § 10 lg 1 punkti 3 järgi tuleb kontrollkaardile sel juhul märkida otsus „*esitada korduvülevaatusetele*”. Seoses ülevaatuses töömahu rikkumisega ja tahtlikult vale otsuse tegemisega on Alari Arro rikkunud ka määruse § 1 lg 4 eesmärki, milleks on tagada sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidlik tehnoseisund.
23. 29.10.2015. a teostas Alari Arro haagisele XXX, reg-nr XXXXXX, korralise ülevaatuses. 29.10.2015. a kell XX:XX korralisel ülevaatusel ei olnud haagis ülevaatuspunktis (vt. käesoleva otsuse p 5). Korralise ülevaatuses käigus tunnistati haagis korras olevaks. Antud teoga rikkus Alari Arro määruse § 3 lg 3 ja liikluseaduse §73 lg 3, mis näeb ette, et tehnonõuetele vastavuse kontrollimisel tuvastatakse mootorsõiduki ja selle haagise vastavus või mittevastavus kehtivatele tehnonõuetele. Kuna 29.10.2015.a. kell XX:XX haagist ei olnud ülevaatuspunktis koos määruse §7 nõutavate dokumentidega, siis ei saanud Alari Arro täita määruse §8 lg 1 toodud ülevaatuses töömahtu. Seoses ülevaatuses töömahu rikkumisega on Alari Arro rikkunud ka määruse §1 lg 4 eesmärki tagada sõiduki liiklusele ohutu ja loodushoidlik tehnoseisund.
24. Punktis 22 kirjeldatud teoga on Alari Arro rikkunud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivaid õigusakte, jättes sõiduki XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, heitgaasid mõõtmata, kuigi määruse §8 lg 1 ülevaatuses töömaht seda nõuab, ja kontrollkaardile kandmata, kuigi määruse §9 lg 1 ja 2 seda nõuavad, samuti jättes haagise XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, korralisel ülevaatuses kontrollimata, kuigi määruse § 8 lg 1 seda nõuab. Kuivõrd kõnealuseid rikkumisi ei põhjustanud prognoosimatud või Alari Arro tegevusest olenematud asjaolud, vaid Alari Arro teadlik tegevus, ei saa rikkumisi pidada ebaoluliseks ega vabandatavateks. Maanteeameti andmetel puuduvad Alari Arrol varasemad mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivate õigusaktide rikkumised, mida Maanteeamet käesoleval juhul arvestab kergendava asjaoluna. Raskendava asjaoluna käsitleb Maanteeamet aga asjaolu, et Alari Arro kaasas kolleegi, XXXXXX ja tema sõiduki, Fiat XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, heitgaaside testide mõõtmisel, mida kasutati teiste sõidukite ülevaatuses tarbeks normidele vastavate heitgaaside mõõtetulemuste sisestamiseks Liiklusregistri infosüsteemi ARIS2-te (vt käesoleva otsuse p 10). Sellist tegevust võib muuhulgas käsitleda võltsimisena.

25. Komisjon tegi ettepaneku peatada Alari Arro atesteerimistunnistuse kehtivus 3 aastaks. Liiklusseaduse § 74 lg 8 kohaselt võib Maanteeamet peatada atesteerimistunnistuse kehtivuse kuni selle kehtivuse lõpuni ning keelduda uue atesteerimistunnistuse väljastamisest kolme aasta jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest, kui tunnistuse omaja on rikkunud mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrolli reguleerivaid õigusakte. Alari Arro atesteerimistunnistus on väljastatud 01.04.2015 ja see kehtib kuni 31.03.2018. Maksimaalne võimalik karistus Alari Arrole oleks käesoleval juhul atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamine alates 28.01.2016 ja selle väljastamisest keeldumine 3 aasta jooksul alates atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamisest, s.o. kuni 28.01.2019.a.
26. Maanteeamet peab käesoleval juhul proportsionaalseks Alari Arro atesteerimistunnistuse kehtivuse peatamist kuni selle kehtivuse lõpuni ehk 31.03.2018, s.o umbes 2 aastaks ja 2 kuuks. Maanteeamet arvestab siinkohal järgmisi asjaolusid. Rikkumise toimepanemise ajal töötas Alari Arro ülevaatajana Tehnilise Ülevaatuse OÜ ülevaatuspunktis. Tehnilise Ülevaatuse OÜ ja Maanteeameti vahel on sõlmitud liiklusseaduse § 191 lg 1 alusel sõidukite tehnonõuetele vastavuse kontrolli teostamise haldusleping. Alari Arro poolt ülevaatuse teostamisel on tegemist seega haldusülesande täitmisega halduskoostöö seaduse § 3 lg 3 tähenduses. Haldusülesannete täitmise suhtes eksisteerib avalik huvi, mis toob kaasa ülesannet täitva isiku kõrgendatud hooldsuskohustuse ning nõuded tema tegevusele. Avalik võim peab kahtlemata tegutsema seaduslikult. Alari Arro andis käesoleval juhul oma ametiseisundit kasutades ja tahtliku tegevusega õiguse liikluses kasutada sõidukit, mille tehnoseisundit ta ei kontrollinud kooskõlas õigusaktidega. Ülevaataja, kui mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse hindaja ja seeläbi ka liiklusohutuse eest vastutava isiku, puhul ei saa aktsepteerida Alari Arro tegevust, kes vaatamata teadmisele, et sõidukil XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, esines liiklusohutlik puudus, otsustas siiski selle sõiduki lubada liiklusesse. Selleks võltsis ta XXXXXX sõidukit XX XXX reg. nr. XXXXXX kasutades sihiteadlikult mõõtetulemusi ja sisestas Maanteeameti liiklusregistri infosüsteemi ARIS2 valed andmed, et saaks sõidukile XXX, registreerimisnumbriga XXXXXX, vormistada ülevaatuse. Antud juhtumil ei ole tegemist ei hooletuse ega ka raske eksimusega, vaid tahtliku ja sihiteadliku tegevusega lubada liiklusesse ohtliku veaga sõiduk, eirates seejuures ülevaatuse üldeesmärki ja õigusaktides sätestatud kohustusi, mille täitmise kohustuse on Alari Arro vabatahtlikult endale võtnud ülevaatajana tööle asudes. Alari Arro on oma vastavaid tegusid ise tunnistanud. Maanteeamet ei saa mõistetavalt tolereerida olukordi, kus tahtlikult ülevaatuse teostamist reguleerivaid õigusakte rikkunud ja seega selgelt ebaaus (ameti)isik saab soovi korral koheselt jätkata ülevaatuse teostamist. Ülevaatuse üheks peamiseks eesmärgiks võib pidada seda, et liikluses kasutataks üksnes tehnonõuetele vastavaid sõidukeid, kaitstes liiklusohutuse ning keskkonnaohutuse kaudu inimeste elu ja tervist, kuid miks mitte ka vara (omandit). Kui isik, kes on tahtlikult ülevaatuse teostamist reguleerivaid õigusakte rikkunud, saaks koheselt jätkata ülevaatuste teostamist, ei oleks ülevaatuse eesmärgid täidetud ja ohtu võiks sattuda inimeste elu ja tervis, samuti võiks tekkida oht keskkonnale. Maanteeamet peab tagama ning tegema kõik vajaliku selleks, et ülevaatus teostaksid üksnes pädevad ja ausad ülevaatajad. Seda kinnitab ka majandus- ja kommunikatsiooniministri 01.03.2013 määrus nr 16 „Maanteeameti põhimäärus“ (edaspidi põhimäärus). Põhimääruse § 1 lg 1 kohaselt on Maanteeamet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kellel on juhtimisfunktsioon, kes teeb riiklikku järelevalvet ja kohaldab riiklikku sundi ning osutab avalikke teenuseid seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses. Muuhulgas korraldab Maanteeamet ülevaatuse teostamist (vt põhimääruse § 10 p 36; § 17 lg 16 p

2), samuti on Maanteeameti üheks põhiülesandeks põhimääruse § 9 p 2 kohaselt liiklusohutuse suurendamine ja liiklusvahendite keskkonnakahjulikkuse vähendamine. Samas arvestab Maanteeamet ka kergendavat asjaolu (vt käesoleva otsuse p 24).

27. Eeltoodud põhjustel ja kaalutlustel, olles hinnanud käesolevas menetluses kogutud tõendeid ja tuginedes välja selgitatud asjaoludele, muuhulgas ka toimepandud rikkumise olulisusele, ning osaliselt arvestades komisjoni ettepanekut, peatab Maanteeamet ajutiselt Alari Arro atesteerimisetunnistuse kehtivuse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Priit Sauk
Peadirektor

Ruslan Serov
ruslan.serov@mnt.ee